

соціальна адаптація колишніх засуджених в установах виконання покарань відіграє ключову роль у їхній успішній реабілітації та реінтеграції в суспільство. Заходи, спрямовані на соціальну адаптацію, включають професійну підготовку, психологічну підтримку та розвиток соціальних навичок. Важливою складовою цього процесу є індивідуальний підхід до кожного засудженого, враховуючи його потреби та можливості. Посилення співпраці з місцевими громадами та підтримка соціальної інтеграції під час перебування в установі також грає важливу роль у формуванні позитивного майбутнього для колишніх засуджених. Ці заходи сприяють не лише зменшенню рецидивності кримінальних правопорушень, а й підвищенню безпеки та благополуччя суспільства в цілому.

1. Крисюк Ю. П. Соціальна адаптація особистості як важлива передумова ресоціалізації колишніх засуджених. Ю. П. Крисюк. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Сер. : Право / Ужгород. нац. ун-т, Юрид. ф-т. – Ужгород, 2014. – Вип. 25. – С. 206–209.

2. Мельниченко А., Дипко С. Ресоціалізація в'язнів як складова державної пенітенціарної політики. *Актуальні проблеми державного управління*. 2011. № 2(40).

3. Лукашевич С. Ю. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності засуджених у місцях позбавлення волі: Автореф. дис.... канд. юрид. наук / 12.00.08. – Х., 2001. – 19 с.

Годзенко О. О.

Кисельов Б. В.

курсант 2 курсу Навчально-наукового інституту права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Єфімов В. В.

доцент кафедри кримінального процесу та стратегічних розслідувань

Дніпровського державного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ З ПИТАНЬ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Попри існування чималої кількості досліджень в наукових джерелах поняття, сутності та ознак організованої злочинності, наразі українська правозастосовна практика погано враховує її кримінологічні та криміналістичні особливості і, за своєю сутністю, є малоефективною, що

певним чином зумовлено безперервним реструктуруванням системи боротьби зі злочинністю в цілому, організованою в тому числі, а також відсутністю єдиної стратегії підготовки фахівців в даному напрямку [1].

Необхідно зазначити, що підготовка фахівців для правоохоронних органів з питань протидії організованій злочинності є важливою складовою сучасної правоохоронної системи. Такі підрозділи включають поліцію, спеціальні служби, прокуратуру та інші відомства, що займаються боротьбою зі злочинністю на різних рівнях. Стратегія з підготовки фахівців з питань боротьби з організованою злочинністю, на наш погляд, має охоплювати наступні основні заходи:

- професійна орієнтація та добір найбільш відповідних вимогам кандидатів;
- діагностика кандидатів, визначення та аналіз їх психолого-педагогічних здібностей та характеристик, рівня їх готовності до пізнавальної діяльності в конкретних сферах;
- визначення змісту, вибір методів, форм і засобів навчання й виховання з урахуванням результатів проведеної діагностики та вимог соціального замовлення;
- створення оптимальних навчально-матеріальних і морально-психологічних умов для плідного навчання у закладі вищої освіти і професійного становлення як майбутнього правоохоронця;
- визначення дидактичних і виховних цілей, вибір методів, форм і засобів педагогічного та виховного впливу.

Важливе значення для системи підготовки кадрів з питань протидії організованій злочинності відіграють установи, що здійснюють підготовку таких кадрів [2]. Підготовка в цьому напрямку може здійснюватися в різних типах навчальних закладів, котрі можуть включати:

- університети та вищі навчальні заклади – багато університетів пропонують програми з кримінальної юстиції, права та безпеки, які можуть включати спеціалізацію з протидії організованій злочинності. Зазначені програми пропонують бакалаврські, магістерські та докторські ступені;
- поліцейські академії та навчальні центри – у багатьох країнах існують спеціальні поліцейські академії та навчальні центри, які готують поліцейських та інших працівників правоохоронних органів, включаючи їх підготовку з протидії організованій злочинності;
- спеціалізовані тренінги та семінари для працівників правоохоронних органів, адвокатів, прокурорів та інших зацікавлених осіб, які бажають поглибити свої знання з питань протидії організованій злочинності;
- взаємодія з міжнародними організаціями та інтеграція їх програм – деякі міжнародні організації, такі як Інтерпол, Європейське агентство з протидії злочинності (Europol), Організація Об'єднаних Націй також

розробляють навчальні програми та надають підтримку у сфері протидії організований злочинності;

– приватні навчальні центри та консалтингові компанії – подібні установи пропонують спеціалізовані курси та тренінги у сфері протидії організований злочинності для правоохоронних органів, урядових структур та приватного сектору.

Підводячи проміжний підсумок, вважаємо за потрібне зазначити, що при виборі навчального закладу для отримання освіти з протидії організований злочинності, важливо враховувати якість програми, досвід викладачів та доступність практичних можливостей для навчання. Доцільним буде й сформулювати основні вимоги до фахівців для підрозділів з питань боротьби з організованою злочинністю:

Знання законодавства: фахівці повинні мати глибоке розуміння відповідного кримінального, цивільного та адміністративного законодавства, аби ефективно використовувати його для боротьби з організованою злочинністю.

Розвиток аналітичних навичок: дана вимога включає необхідність вміти аналізувати інформацію, виявляти тенденції та шаблони злочинності, а також розробляти стратегії боротьби з нею. Фахівці повинні ефективно збирати інформацію з різних джерел, таких як свідчення, документи, електронні записи тощо, і обробляти цю інформацію для виявлення важливих обставин.

Технологічна компетентність: оскільки сучасні злочинці все частіше використовують технології для своїх цілей, фахівці повинні бути знайомі з сучасними технічними засобами та методами кібербезпеки. Спеціалісти в даному напрямку мають вміти проводити цифрові дослідження для збору та аналізу цифрових слідів, таких як дані з комп'ютерів, мобільних пристроїв, Інтернет-браузерів тощо, що може бути корисним для розслідування злочинів.

Психологічна підготовка: боротьба з організованою злочинністю може бути стресовою та небезпечною, тому фахівці повинні мати психологічну стійкість та володіти навичками дій в критичних ситуаціях.

Координація та співпраця: спеціалісти в даному напрямку повинні ефективно співпрацювати з іншими відомствами та міжнародними партнерами для досягнення спільних цілей у боротьбі з організованою злочинністю.

Постійне навчання та оновлення знань: злочинці постійно змінюють та оновлюють свої методи, тому фахівці повинні постійно оновлювати свої знання та навички, щоб залишатися компетентними.

Підсумовуючи вищезазначене, вважаємо за необхідне сказати, що підготовка фахівців з протидії організований злочинності є невід'ємною складовою сучасної безпекової стратегії. Цей процес вимагає комплексного підходу, що охоплює різні аспекти, включаючи знання в даній галузі,

технологічну компетентність, аналітичні навички та спроможність до співпраці. Ефективна підготовка фахівців допомагає забезпечити безпеку суспільства та захист його від організованої злочинності.

1. Албул С. В. Злочинна спеціалізація організованих злочинних угруповань : питання класифікації. Організаційно-правові засади боротьби з правопорушеннями на транспорті: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 29 листопада 2013 р.). Одеса: ОДУВС, 2013. 163.С. 32-33.

2. Ануфрієв М. І. Кадрова політика як засіб підвищення ефективності протидії злочинності. *Наук. вісник Дніпропет. юрид. ін-ту МВС України*. 2001. № 1. 2.

Годзенко О. О.

курсант 2 курсу Навчально-наукового інституту права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Дніпровського державного університету внутрішніх справ

Некlesa О. В.

старший викладач кафедри кримінального процесу та стратегічних розслідувань Дніпровського державного університету внутрішніх справ

НАВИЧКИ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ СТРАТЕГІЧНИХ РОЗСЛІДУВАНЬ

Одним з ефективних методів, що знайшов широке застосування у зарубіжній практиці розкриття та розслідування злочинів, є кримінальний аналіз, під котрим прийнято розуміти діяльність зі з'ясування та розуміння сутності відносин між кримінальними даними та іншими даними, що є потенційно значущими для поліцейської та судової практики [1, с. 117].

Насамперед, вважаємо за потрібне зазначити, що підрозділи стратегічних розслідувань є різновидом структурних одиниць правоохоронних органів, що призначені для реалізації державної політики з питань боротьби з організованою злочинністю та здійснення оперативно-розшукової діяльності. Навички кримінального аналізу безумовно є важливою складовою підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань, що зумовлено наступними вимогами до таких спеціалістів:

– розуміння сутності кримінального процесу – фахівці для підрозділів стратегічних розслідувань повинні мати глибоке розуміння того, як відбувається кримінальний процес, включаючи етапи розслідування,